

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Päätöspäivämäärä 10.09.2024 § 35

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 10.09.2024

§ 35

Lahden seudun joukkoliikenteen seudullinen strategia 2024

3630/08.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää merkitä Lahden seudun joukkoliikenteen seudullisen strategian luonnoksen tiedokseen ja pyytää jäsenkunnilta, Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta, Päijät-Hämeen liitolta, toimialueen kuntien vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvostolta, sekä kumppanuuspöydiltä lausuntoa strategialuonnoksesta Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle osoitettuna viimeistään 31.10.2024.

Perusteluosa

Työn keskeisenä tavoitteena on ollut laatia Lahden Seudun Liikenteen (LSL) joukkoliikenteen alueellinen strategia vuosille 2025–2035. Lahden Seudun Liikenne on tieliikenteen toimivaltainen viranomainen koko Päijät-Hämeen maakunnan alueella.

Lahden seudun liikenteelle ei ole aiemmin ollut omaa strategiaa, vaan joukkoliikenteen strategisessa kehittämisessä on tukeuduttu alueen

kuntien omiin strategioihin sekä esimerkiksi maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen. Nyt valmistellussa strategiassa on huomioitu seudun kuntien strategiat.

Seudullisen strategian keskeinen tehtävä on ohjata Lahden seudun liikenteen strategista kehittämistä joukkoliikenteen ja toiminnan kehittämisessä edelleen. Hyväksyttäessä strategiaa seudun kunnat sitoutuvat kehittämään joukkoliikennettä strategiassa määritellyin tavoittein ja toimenpitein, käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Strategiassa on asetettu kolme tavoitetta:

1. Matkustajamäärät ja lipputulot kasvavat vähintään 50 % vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittävää rahoitusta.
2. Maankäyttöä ja joukkoliikennettä kehitetään yhteistyössä. Valtaosa uusista työpaikoista, palveluista ja asutuksesta sijoittuu runkolinjojen reittien varrelle.
3. Joukkoliikenne mahdollistaa autottoman arjen helposti, esteettömästi ja vähäpäästöisesti.

Jokaisen strategian tavoitteen saavuttamiseksi on esitetty toimenpiteitä tavoitteeseen pääsemiseksi. Toimenpiteen yhteydessä on esitetty vastuutaho/sidosryhmä, mittari, aikataulu toimenpiteen toteuttamiselle sekä kustannusarvio. Toimenpiteiden toteutusaikataulu ei ole sitova. Toimenpiteiden toteuttamistavoista ja aikatauluttamisesta vastaa joukkoliikenneyksikkö, joka luo strategian pohjalta toimenpidesuunnitelman strategian voimassaoloajalle. Keskeisiä toimenpiteitä tavoitekohtittain ovat:

1. Lippuhintojen pitäminen kilpailukykyisenä, markkinoinnin kohdentaminen ja asiakastuntemuksen parantaminen, Trion vaihtopysäkkialueen toteuttaminen sekä sidosryhmäyhteistyön kehittäminen.

2. Maankäytön kehittäminen vahvan joukkoliikenteen alueilla esimerkiksi tiheimmin liikennöityjen linjojen reittien varrelle ja asemaseuduille sekä runkolinjaston perustaminen.
3. Lippu- ja maksujärjestelmän kehittäminen houkuttelevammaksi ja selkeämmäksi, joukkoliikenneinfran kehittäminen joukkoliikenteen nopeuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi sekä luotettavuuden ja houkuttelevuuden kehittäminen.

Strategian tavoitteisiin pääsyn edellytyksenä on esitettyjen toimenpiteiden toteutus. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää hyvää sidosryhmäyhteistyötä, ja erityisesti tavoite 2 ei ole yksin joukkoliikenneyksikön toteutettavissa.

Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttaa oleellisesti myös joukkoliikenteen rahoituksen turvaaminen. Kaikkien esitettyjen toimenpiteiden toteutuessa arvioidaan bruttokustannusten nousevan vuositasolla noin 7,5M€ ja lipputulojen noin 6,15M€. Kuntien kesken jaettava nettokustannus kasvaisi noin 1,2–1,3M€, josta Lahden kaupungin osuus on arviolta noin 1,1M€. Valtaosa palvelutason parannuksista kohdistuu Lahden kaupungin sisäiseen liikenteeseen. Esitetyt kustannusvaikutukset eivät sisällä esimerkiksi mahdollisten kasvusopimusten mukanaan tuomia joukkoliikenne tarpeita eikä niissä ole huomioitu kustannusindeksien vaikutuksia esimerkiksi liikennöintikustannuksiin. Strategiassa yhtenä toimenpiteenä on kuitenkin määritelty lippuhinnoittelusta ja sen sitomisesta kustannusvaihteluun, joilla pyritään minimoimaan indeksien heilahteluiden vaikutus nettokustannuksiin. Matkustajamäärä- ja lipputulotavoitteisiin pääsy edellyttää molempien tavoitteiden osalta noin 3,5 % vuosittaista kasvua, kun lähtötasona käytetään vuoden 2023 lukuja.

Tavoitteiden seuranta suoritetaan vuosittain, jonka pohjalta erikseen tehtävää toimenpidesuunnitelmaa voidaan muokata tarpeen vaatiessa.

Raportissa on erikseen määritelty vaikutukset eri toimenpiteiden osalta. Matkustajamäärätavoitteeseen pääsyn kannalta tärkeimmät toimenpiteet ovat palvelutason parantaminen, runkolinjaston perustaminen ja joukkoliikennettä tukeva maankäyttö. Näiden toimenpiteiden vaikutus on arviolta noin puolet matkustajamäärätavoitteen toteutumisen kannalta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: toimialueen jäsenkunnat sekä niiden vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvostot, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Päijät-Hämeen liitto, Lahden kaupungin vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvosto, Lahden kaupungin kumppanuuspöydät